

Mál nr. 137/2016**M
og****vátryggingafélagið V vegna ábyrgðartryggingar bifreiðarinnar (X).****Takmörkun ábyrgðar vátryggingafélags vegna stórkostlegs gáleysis, umferðarslys 2. júlí 2014.****Gögn.**

Málskot, móttakið 25.4.2016, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 13.5.2016.

Bréf lögmanns M dags. 24. maí 2016.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M var farþegi í bifreiðinni X þegar henni var ekið út af vegi og fór eina til tvær veltur. Ekki er ágreiningur um að M hafi hlotið líkamstjón í umræddu umferðaróhappi og ekki er heldur ágreiningur um að ökumaður bifreiðar X hafði aldrei öðlast ökuréttindi þegar hann ók bifreiðinni út af vegi í umrætt sinn. V hefur takmarkað ábyrgð sína og telur að M hafi sýnt stórkostlegt gáleysi í skilningi 2. mgr. 88. gr. umferðarlaga nr. 1987, með því að taka sér far með réttindalausum ökumanni telur að bótaréttur M takmarkist við 1/3 hluta heildarbóta.

M telur í fyrsta lagi að V geti ekki borið fyrir sig takmörkun á ábyrgð þar sem félagið hafi ekki gert það tímanlega í skilningi 1. mgr. 31. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. M telur að V hafi fengið nægilega skýrar upplýsingar um atvik málsins, þ.á.m. réttindaleyssi ökumannsins, með lögregluskýrslu dags. 26. ágúst 2014, en hafi ekki borið fyrir sig takmörkun fyrr en í lok desember 2015 og það sé ekki án ástæðulauss dráttar í skilningi 31. gr. laga um vátryggingarsamninga. Í öðru lagi telur M ekki sýnt að það hafi verið orsakatengsl milli réttindaleyssi ökumanns og útafaksturs og beri V sönnunarbyrði um það, auk þess sem ekki sá sannað að M hafi vitað af réttindaleyssi M þegar hún tók sér far með bifreið X. Til vara krefst M þess að takmörkun ábyrgðar verði ekki eins mikil og V hefur ákveðið.

V telur að félagið hafi upplýst um takmörkun ábyrgðar án ástæðulauss dráttar skv. 1. mgr. 31. gr. laga um vátryggingarsamninga og bendir á að fullnægjandi upplýsingar hafi ekki borist félaginu fyrr en 8. desember 2015 og kröfu hafi verið hafnað 23. sama mánaðar.

Álit.

Heimild vátryggingafélags til að lækka bætur í heild eða að hluta skv. bótareglum umferðarlaga er byggð á 2. mgr. 88. gr. þeirra, en ekki lögum um vátryggingarsamninga. Þegar af þeirri ástæðu á tilvísun til 1. mgr. 31. gr. laga um vátryggingarsamninga ekki við, enda vísar sú grein til þess ef félagið ber fyrir sig að vera laust úr ábyrgð skv. ákvæðum IV. kafla laga um vátryggingarsamninga og verður ákvæðinu ekki beitt með lögjöfnun um ákvæði umferðarlaga.

Í málinu liggur fyrir að M tók sér far með bifreið þar sem ökumaður hafði aldrei öðlast ökuréttindi, þó hann hafi þá lokið hluta ökunáms. M.v. þær upplýsingar sem liggja fyrir um atvik sem leiddu til þess að bifreið X var ekið út af vegi, þó ekki liggi fyrir sérstakar tæknilegar upplýsingar í lögregluskýrslu, verður ekki hjá því komist að álykta að það megi rekja til kunnáttuleysis ökumanns og réttindaleyssi hans. Í sömu gögnum kemur fram að M hafi, þegar lögregla kom á vettvang, fyrst sagst hafa ekið bifreiðinni til þess að koma raunverulegum ökumanni frá vandræðum. Er ekki hægt að líta öðruvísi á slíkan framburð en að M hafi því vitað um réttindaleyssi raunverulegs ökumanns og hefur ekkert komið fram í málinu sem styður að hún hafi ekki vitað um það. Verður að líta svo að það að taka sér far með ökumanni sem aldrei hefur öðlast ökuréttindi sé í sjálfu sér stórkostlegt gáleysi í skilningi 2. mgr. 88. gr. umferðarlaga. Með hliðsjón af dómafordæmum um beitingu umræddrar greinar þegar ökumenn eru undir áhrifum áfengis verður ekki litið svo á að háttsemi M sé

eins alvarleg. Að öllum atvikum virtum þykir rétt að takmarka bætur um þriðjung þannig að M eigi rétt á 2/3 hluta bóta úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar X hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt á 2/3 hluta bóta úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar X hjá V.

Reykjavík, 14. júní 2016.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.